

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 08. augusta 2013 v Bratislave v trestnej veci obžalovaných **M. Š., M. A. a spol.** pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., obzvlášť závažný zločin hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods. 5 písm. c/ Tr. zák. a iné, o sťažnostiach obžalovaných M. Š. a M. A. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 01. augusta 2013, sp. zn. PK-2T 14/2013, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosti obžalovaných M. Š. a M. A. **sa z a m i e t a j ú.**

O d ô v o d n e n i e

Špecializovaný trestný súd v Pezinku uznesením z 01. augusta 2013, sp. zn. PK-2T 14/2013, rozhodol o tom, že podľa § 72 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por. berie do väzby obžalovaného **M. Š.**, nar. X. v M., trvale bytom M., ul. K. č. X./X., s tým, že táto mu začína plynúť dňa 31. júla 2013 od 14.40 hod. a bude ju vykonávať v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica (**I.**). Zároveň tiež uvedeným uznesením bolo rozhodnuté o tom, že podľa § 72 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. sa do väzby berie i obžalovaný **M. A.**, nar. X. v B., bytom B. - R., Š. X./X., s tým, že lehota trvania väzby mu začína plynúť dňa 31. júla 2013 od 14.45 hod. a bude ju vykonávať v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov (**II.**).

Proti tomuto uzneseniu zahlásili obaja obžalovaní hneď po jeho vyhlásení **sťažnosť**, ktorú neskôr prostredníctvom svojich obhajcov aj bližšie písomne zdôvodnili (obhajca obžalovaného M. Š. sa k dôvodom sťažnosti čiastočne vyjadril už i na samotnom zasadnutí).

Pokiaľ ide o obžalovaného **M. Š.**, ten poukázal v prvom rade na tú skutočnosť, že už samotné neverejné zasadnutie vytýčené za účelom rozhodovania o jeho väzbe považuje za nezákonné, nakoľko na postup v zmysle § 72 ods. 2 Tr. por. s poukazom na § 253 ods. 1, § 2 ods. 6, § 301, § 304 a § 73 ods. 1 Tr. por. - tak ako to uvádzal súd prvého stupňa - neboli splnené zákonné predpoklady. Konajúca predsedníčka senátu nemala akékoľvek oprávnenie vydať „rozkaz na predvedenie obžalovaných“ v súlade s § 120 ods. 3 Tr. por., a preto v danom prípade nedošlo k vydaniu žiadneho adekvátneho zaisťovacieho opatrenia. A napokon tu nebola splnená ani ďalšia, podľa názoru obžalovaného najdôležitejšia podmienka potrebná k tomu, aby súd vôbec konal a rozhodoval o jeho vzatí do väzby, a síce tá, že on sa po vydaní príkazu na jeho prepustenie dňa 31. júla 2013 Špecializovaným trestným súdom ani na zlomok sekundy na slobode nenachádzal. Príslušníci PZ ho totiž obmedzili na osobnej slobode ešte v priestoroch ÚVV Ilava, čím predmetný príkaz na jeho prepustenie nebol vykonaný a on tak de facto nebol prepustený z väzby na slobodu.

Ďalej v písomnom zdôvodnení obžalovaný upozornil i na vážne porušenie jeho zákonných práv, garantovaných mu Trestným poriadkom, Ústavou Slovenskej republiky (ďalej už len „Ústava“), ako i Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej už len „Dohovor“), a to najmä práva na obhajobu, práva na spravodlivý proces, princípu rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania, ku ktorému malo dôjsť tým, že potom, čo jeho obhajca po otvorení neverejného zasadnutia požiadal o nahliadnutie do spisu a zároveň o poradu s ním, toto mu nebolo zo strany predsedníčky senátu umožnené. V tomto smere následne podporne poukázal i na viaceré rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva.

Čo sa týka konania prvostupňového súdu a následného vydania napadnutého rozhodnutia, toto treba vnímať tiež za v rozpore so zásadou primeranosti a zdržanlivosti uvedenou v § 2 ods. 2 Tr. por., čl. 17 ods. 5 Ústavy, či čl. 5 ods. 1 Dohovoru. Ak by pritom aj v teoretickej rovine prichádzalo do úvahy rozhodnutie o väzbe podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por., došlo i k prekročeniu zákonnej lehoty v zmysle § 73 ods. 5 Tr. por., pretože pri obzvlášť závažných trestných činoch rozhodnutie o väzbe musí byť obžalovanému

oznámené do 72 hodín od času dodania súdu. Jeho väzba v prípravnom konaní skončila 15. júna 2012, pričom plynutie lehoty sa neprerušuje. Nie je možné o väzbe rozhodovať so spätnou účinnosťou.

A na záver obžalovaný označuje za absurdné, ako súd pri svojom rozhodovaní dospel k záveru, že u jeho osoby sú dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ a písm. c/ Tr. por., aj napriek tomu, že od 15. novembra 2011 bol vo väzbe z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. Nie je mu známe, na základe čoho sa zmenili dôvody väzby počas jeho výkonu väzby v ÚVV Ilava. Vo vzťahu k odôvodneniu tzv. útekovej väzby podotkol, že toto je nezákonné, založené len na hypotetických úvahách súdu, bez reálneho základu a opodstatnenia. Podobne i v súvislosti s dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ide iba o hypotetické úvahy súdu, bez uvedenia jedinej konkrétnej skutočnosti, preukazujúcej obavu z toho, že bude pokračovať v páchaní trestnej činnosti.

Na základe vyššie uvedených skutočností preto obžalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie Špecializovaného trestného súdu zrušil a prepustil ho z väzby na slobodu.

Obžalovaný **M. A.** v úvode odôvodnenia svojej sťažnosti poukázal najmä na nezákonnosť v postupe súdu, predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozhodnutia. Pri nerealizovaní reálneho výkonu práva na jeho osobnú slobodu po vydaní príkazu na jeho prepustenie z väzby v inej trestnej veci (obžalovaný pomerne podrobne popísal i okolnosti vedúce k vydaniu tohto príkazu Špecializovaným trestným súdom 31. júla 2013) bola zabezpečovaná jeho účasť na výsluchu a neverejnom zasadnutí dňa 01. augusta 2013 formou predvedenia v zmysle § 120 ods. 3 Tr. por., hoci na to neboli splnené zákonné podmienky. U neho nebolo možné ustáliť situáciu predvídanú daným ustanovením a ani situáciu tomu obdobnú, ktorá by zakladala možnosť súdu použiť takéto predvedenie. Navyše tiež v rámci inštitútu predvedenia nie je možné neprimerane obmedzovať osobnú slobodu, k čomu v predmetnom prípade nepochybne došlo.

Ďalej je obžalovaný na rozdiel od prvostupňového súdu toho názoru, že aj po podaní obžaloby je súd oprávnený rozhodnúť o jeho vzatí do väzby iba na návrh prokurátora, a nie sám ex offio. Takto ex offio (bez návrhu iného zákonom povolaného subjektu) môže súd o väzbe v štádiu súdneho konania rozhodovať len pri lex specialis ustanovení § 238 ods. 3

Tr. por., pri trvaní alebo zmene dôvodov väzby, resp. pri vzatí do väzby, ak tomu predchádza príkaz na zatknutie podľa § 73 Tr. por. Ak by aj pripustil, že súd mohol iniciatívne konať, vyvstáva tu potom ďalšia skutočnosť, a síce tá, že súd rozhodol o väzbe v nezákonnom zložení. Vzhľadom na to, že vec je v súdnom konaní, bolo potrebné chýbajúceho člena senátu nahradiť náhradným sudcom, a nie sudcom určeným podľa rozvrhu práce.

Pre prípad, že by sa súd nestotožnil s vyššie uvedenými závermi, zdôraznil, že žiadne dôvody väzby u neho neboli dané. Od 15. júna 2013 bol nezákonne vo väzbe v inej trestnej veci, pričom napadnuté rozhodnutie, hoc je aj rozhodnutím o vzatí do väzby v inej veci, nemôže takúto nezákonnú väzbu žiadnym spôsobom sanovať a konvalidovať. Trestné stíhanie, v súvislosti s ktorým bolo teraz rozhodnuté o jeho vzatí do väzby, bolo prítomné už v čase jeho vzatia do pôvodnej väzby, a keďže vtedy nezaložilo ani len dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., nechápe ako môže teraz byť samotným titulom na vzatie do väzby. Zároveň pritom podotkol, že taký postup, ktorý by vyčerpал lehotu väzby pre jedno konanie a následne by bolo možné rozhodnúť o väzbe v súbežne vedenom neukončenom konaní pred súdom znamená neprimerané predlžovanie lehoty väzby a aj z toho dôvodu označuje rozhodnutie súdu za nedôvodné a nezákonné.

A napokon sa obžalovaný v podanej sťažnosti vyjadril i k odôvodneniu jednotlivých väzobných dôvodov. Čo sa týka konkrétne dôvodu väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por., má za to, že v danom štádiu konania bolo potrebné posúdiť tiež obsah predmetných listov (či z nich vyplýva nejaká kolúzna aktivita), ktorými mal obchádzať úradnú korešpondenciu vo výkone väzby, a nielen odkázať na existenciu trestného stíhania pre trestný čin marenia výkonu úradného rozhodnutia. Zároveň však upozornil na to, že skutok kvalifikovaný ako vyššie zmienený trestný čin je počínajúc od 15. júna 2012 nezákonne ustálený, nakoľko od uvedeného dátumu bola jeho väzba nezákonná, a z toho dôvodu sa od tohto času nemohol dopustiť ani marenia účelu väzby. Pokiaľ ide potom o druhý dôvod tzv. pokračujúcej väzby, tu nesúhlasí s poukazom súdu na pôvodné trestné stíhanie, v ktorom bol vo väzbe nezákonne, a to či už z dôvodu tejto samotnej nezákonnosti, resp. s ohľadom na to, že hoci boli obe trestné veci vedené súbežne, uvedené nebolo počas doterajšieho väzobného stíhania hodnotené ako dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Záverom zdôraznil, že dôvod väzby je v zmysle judikatúry významný a dostatočný, len pokiaľ je založený na skutočnostiach preukazujúcich, že ponechanie trestne stíhanej osoby na slobode alebo jej prepustenie z väzby môže naozaj spôsobiť následky, ktoré sú obsahom

obavy ako väzobného dôvodu. Vždy však musia byť tieto skutočnosti konkrétne, pričom dôvodom väzby nemôže byť iba určitá dôkazná situácia, abstraktná úvaha či hypotetická obava.

S ohľadom na vyššie uvedené je podľa obžalovaného zrejmé, že jeho osobná sloboda je obmedzovaná nezákonne, a preto sťažostný súd žiada, aby v zmysle § 194 Tr. por. napadnuté rozhodnutie zrušil a vo veci rozhodol sám tak, že ho prepustí z väzby na slobodu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podaných sťažostí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovatelia podali sťažnosť ako i konanie týmto výrokom predchádzajúce a zistil, že podané sťažnosti nie sú dôvodné.

Z obsahu predloženého spisového materiálu vyplýva, že 10. mája 2013 podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej už len „ÚŠP GP SR“) pod sp. zn. VII/1 Gv 221/11-885, na Špecializovaný trestný súd obžalobu okrem iných i na M. Š. a M. A., a to v prípade **M. Š.** pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. (*bod 1/*) a obzvlášť závažný zločin hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods. 5 písm. c/ Tr. zák. (*bod 18/*), v prípade **M. A.** pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. (*bod 1/*), obzvlášť závažný zločin hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods. 5 písm. c/ Tr. zák. (*bod 4/*), obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. (*bod 9/*) a obzvlášť závažný zločin hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1, ods. 3 písm. a/, ods. 5 písm. c/ Tr. zák. (*bod 16/*), ktorých sa mali dopustiť na skutkovom tam bližšie uvedenom (viď k tomu zv. č. XXII, č. l. 7161 a nasl.).

Na verejnom zasadnutí konanom 08. júla 2013 o predbežnom prejednaní obžaloby (vo veci PK-2T 14/2013) bolo uznesením podľa § 244 ods. 1 písm. k/ Tr. por. nariadené hlavné pojednávanie a určený jeho termín na dni 12. - 16. august 2013, 09. - 12. september 2013, 16. - 19. september 2013, 23. - 26. september 2013, 11. - 12. november 2013, 14. november 2013, 18. - 21. november 2013.

Tak M. Š. ako i M. A. sa od 15. novembra 2011 nachádzali vo väzbe v inej trestnej veci (z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por.), pričom z tejto boli 31. júla 2013 príkazom predsedu senátu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, sp. zn. PK-2T 29/2013, na základe uznesenia Špecializovaného trestného súdu z 24. mája 2012, sp. zn. Tp 42/2012, v spojení s uznesením Špecializovaného trestného súdu z 25. mája 2013, sp. zn. Tp 89/2011, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. júla 2013, sp. zn. 3 Tost 23/2013, prepustení. (zv. č. XXV, č. l. 7911 - 7912).

Konajúca predsedníčka senátu v posudzovanej trestnej veci, majúc o uvedenom vedomosť, opatrením z 31. júla 2013, sp. zn. PK-2T 14/2013, nariadila termín neverejného zasadnutia na 01. augusta 2013 o 9.00 hod. v budove Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, predmetom ktorého malo byť konanie a rozhodovanie o väzbe obžalovaných M. Š. a M. A. (zv. XXV, č. l. 7936).

Za účelom úspešného vykonania tohto úkonu následne vydala „rozkazy na ich predvedenie“ (podľa § 120 ods. 3 Tr. por. bez predchádzajúceho predvolania), o ktorých vykonanie v súlade s § 120 ods. 4 Tr. por. požiadala Prezídium PZ, Národnú kriminálnu agentúru, Národnú protizločineckú jednotku, Expozitúru Bratislava (zväzok XXV, č. l. 7937-7942).

Na neverejnom zasadnutí konanom 01. augusta 2013 súd postupujúc primerane podľa § 72 ods. 2 Tr. por. vypočul oboch obžalovaných - aj za účasti ich obhajcov a prokurátora - k jednotlivým dôvodom a okolnostiam väzby a rozhodol tak, ako je uvedené vyššie.

Podľa čl. 17 ods. 2 veta prvá Ústavy *nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.*

Podľa čl. 17 ods. 5 Ústavy *do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.*

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c/ Dohovoru *každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie*

slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní.

Podľa čl. 5 ods. 3 Dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c/ tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi.

Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

a/ ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,

b/ bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo

c/ bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 72 ods. 2 Tr. por. konať a rozhodovať možno len o väzbe osoby, proti ktorej bolo vznesené obvinenie. Odôvodnenie rozhodnutia o väzbe obsahuje aj uvedenie skutkových okolností, o ktoré sa výrok rozhodnutia o väzbe opiera. O väzbe koná a rozhoduje súd a v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie, ktorý

nie je pri vymedzení dôvodov väzby návrhom prokurátora viazaný. O sťažnosti proti rozhodnutiu súdu alebo sudcu pre prípravné konanie o väzbe koná a rozhoduje nadriadený súd. Pred rozhodnutím o väzbe musí byť obvinený vypočutý; o čase a mieste výsluchu sa vhodným spôsobom upovedomí prokurátor, obvinený a jeho obhajca, ak je dosiahnuteľný. Predseda senátu alebo sudca pre prípravné konanie vypočuje obvineného a potom umožní prísediacim alebo sudcom, prokurátorovi a obhajcovi položiť obvinenému otázky týkajúce sa rozhodnutia o väzbe; bez výsluchu obvineného možno rozhodnúť o väzbe len vtedy, ak obvinený výslovne požiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti alebo ak zdravotný stav obvineného neumožňuje jeho výsluch. Zástupca záujmového združenia alebo iná osoba ponúkajúca záruku alebo peňažnú záruku sa upovedomí o výsluchu, ak je to potrebné. Návrhy a žiadosti prokurátora sa bezodkladne doručia obvinenému a žiadosti obvineného alebo iných osôb, podané v jeho prospech prokurátorovi tak, aby sa k nim prokurátor a obvinený mali možnosť pred rozhodnutím o väzbe vyjadriť; to platí aj o dôvodoch, pre ktoré má súd rozhodnúť o predĺžení celkovej lehoty väzby podľa § 76a.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal predložený spisový materiál a tiež i s prihliadnutím na vyššie citované ustanovenia dospel k takému záveru, že napadnuté rozhodnutie Špecializovaného trestného súdu o vzatí obžalovaných M. Š. a M. A. do väzby je treba považovať za správne a v súlade so zákonom.

Vychádzajúc z oboch podaných sťažností, ako i argumentácie obhajoby na neverejnom zasadnutí konanom 01. augusta 2013, možno konštatovať, že väčšina námietok tu predložených smeruje voči konaniu predchádzajúcemu vydaniu napadnutého rozhodnutia, pričom poukazuje na jeho údajnú nezákonnosť, a tým aj nezákonnosť následného rozhodnutia. K tomu považuje sťažnostný súd za potrebné uviesť nasledovné.

Predvedenie je trestnoprocesný inštitút, ktorého účelom je zabezpečenie prítomnosti obvineného (resp. svedka) na výsluchu alebo inom procesnom úkone. Pod takýmto „iným úkonom“ v zmysle § 120 Tr. por. treba pritom rozumieť o.i. aj konanie a rozhodovanie o väzbe obvineného.

V posudzovanom prípade bol aplikovaný postup podľa § 120 ods. 3 Tr. por., t.j. predvedenie bez predchádzajúceho predvolania. Ako vyplýva zo znenia uvedeného

ustanovenia, jeho aplikovanie vyžaduje v podstate splnenie jedinej podmienky, a to potrebu úspešného vykonania úkonu trestného konania. Zákon uvádza aj konkrétne príklady, ide však len o exemplifikatívny výpočet („najmä“), a teda nie je vylúčená ani iná skutočnosť. Obvineného je možné predviesť bez predchádzajúceho predvolania, ak sú na to naliehavé dôvody procesnej povahy.

Pri použití predmetného inštitútu nepochybne dochádza k obmedzovaniu osobnej slobody obvineného. Hoci maximálna možná dĺžka takéhoto obmedzenia nie je v zákone explicitne stanovená, je zrejmé, že musí ísť o lehotu kratšiu, ako by tomu bolo v prípade zadržania obvineného, resp. jeho zatknutia na základe príkazu na zatknutie, ktorých aplikácia inak mimochodom v posudzovanej veci vzhľadom na nesplnenie zákonných podmienok neprichádzala do úvahy. Možno uviesť, že kým väzba predstavuje najzávažnejší zásah do osobnej slobody obvineného, predvedenie je z tohto pohľadu zásahom najmiernejším.

Zásah do osobnej slobody obvineného pri jeho predvedení musí byť primeraný účelu použitia tohto inštitútu, ktorým je, ako už bolo aj skôr zmienené, zaistenie osoby pre potreby vykonania určitého úkonu trestného konania. Takúto „primeranosť“ posudzuje súd vzhľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, rešpektujúc zároveň zásadu primeranosti a zdržanlivosti v zmysle § 2 ods. 2 Tr. por., ako i to, že každé takéto obmedzenie môže trvať len nevyhnutný čas.

Rýchlosť, s akou je osoba predvedená pred sudcu, musí byť posudzovaná so zreteľom k účelu čl. 5 a jeho významu v systéme Dohovoru, ktorým je predovšetkým ochrana proti svojvoľnému zbaveniu slobody (*Brogan a ďalší proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok pléna, 29. november 1988, č. 11209/84, §58*).

V súvislosti s posúdením zákonnosti a dôvodnosti postupu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia (ust. § 120 ods. 3 Tr. por.), a v rámci toho potom i s ohľadom na rýchlosť, s akou boli obžalovaní M. Š. a M. A. predvedení pred prvostupňový súd za účelom rozhodovania o ich príp. väzobnom stíhaní v trestnej veci, sp. zn. PK-2T 14/2013, je potrebné upriamiť pozornosť - okrem už vyššie uvedeného - na niekoľko skutočností.

Obaja obžalovaní majú byť členmi zločineckej skupiny, páchajúcej dlhodobu závažnú trestnú činnosť. M. Š. mal pritom stáť na vrchnom a M. A. na strednom stupni hierarchie tejto

skupiny. Obaja sú obvinení z viacerých trestných činov, medzi nimi aj za obzvlášť závažné zločiny, za ktoré im v prípade uznania viny hrozí vysoký trest (trest odňatia slobody na dvadsať až dvadsaťpäť rokov alebo doživotie).

Obžalovaný M. Š. bol predvedený z ÚVV a ÚVTOS Ilava, kde si predtým vykonával väzbu v inej trestnej veci, obžalovaný M. A. z ÚVV a ÚVTOS Prešov, kde sa rovnako nachádzal z dôvodu výkonu väzby v inej trestnej veci. Obaja boli riadne informovaný o účele ich predvedenia, pričom do času konania neverejného zasadnutia boli umiestnený v cele policajného zaistenia Krajského riaditeľstva PZ v Bratislave.

O konaní neverejného zasadnutia dňa 01. august 2013 o 09.00 hod. na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku, predmetom ktorého malo byť rozhodovanie o väzbe obžalovaných v trestnej veci, sp. zn. PK-2T 14/2013, boli deň vopred upovedomení tak prokurátor ako aj obhajcovia oboch obžalovaných.

Po zvážení všetkých okolností posudzovaného prípadu, majú na pamäti, že zásah do osobnej slobody obvineného je možný len v súlade so zákonom, pri dodržaní zásady primeranosti a zdržanlivosti, uvedomujúc si ale zároveň verejný záujem na náležitom zistení trestných činov a spravodlivom potrestaní ich páchatel'ov (§ 1 Tr. por.), či záujem na urýchlennom rozhodovaní danej veci (na neverejnom zasadnutí predsedníčka senátu podotkla, že chce vo veci postupovať urýchlene, čomu zodpovedá i jej predchádzajúci postup, keď ani nie po dvoch mesiacoch od podania obžaloby došlo k jej predbežnému prejednaniu, na ktorom následne určila prvý termín hlavného pojednávania už na 12. august 2013, posledný na 21. november 2013), **nemožno podľa názoru najvyššieho súdu hovoriť ani u jedného z obžalovaných o zrejme svojvoľnom zbavení osobnej slobody.** Inštitút predvedenia nebol zneužitý na iný, než zákonom stavený účel, pričom tiež lehotu pozbavenia osobnej slobody treba považovať s ohľadom na všetky vyššie zmienené skutočnosti za primeranú.

Jediné, čo možno v tomto smere vytknúť súdu prvého stupňa je snád' nesprávne poukazovanie i na ust. § 120 ods. 1 Tr. por., nakoľko toto práve na rozdiel od použitej výnimky stanovenej v odseku 3 poukazuje na potrebu predchádzajúceho, riadne a včasne doručeného predvolania tiež spolu s upozornením na následky nedostavenia sa. Aj napriek uvedenému je však ale z predložených materiálov zrejmé, že súd mal v úmysle postupovať

a aj postupoval v súlade s § 120 ods. 3 Tr. por., t.j. bez predchádzajúceho predvolania, nakoľko to považoval za potrebné pre úspešné vykonanie úkonu.

Ďalšia výhrada obhajoby smerovala potom k tomu, že rozhodovanie o väzbe obžalovaných v danom prípade neprichádzalo ani do úvahy, nakoľko osobná sloboda týchto bola obmedzená skôr, ako boli de facto prepustení z väzby na slobodu v inej trestnej veci. Nakoľko ani nestihli prekročiť hranicu väznice, príkaz na ich prepustenie nebol fakticky realizovaný.

Najvyšší súd na rozdiel od názoru obhajoby nevidí v posudzovanom konaní žiadnu nezákonnosť, a to ani v prípade, ak k obmedzeniu obžalovaných došlo v skutočnosti ešte za bránami väznice. Príslušníci PZ konali v súlade s ust. § 120 ods. 4 Tr. por. na podklade žiadosti predsedníčky senátu o ich predvedenie, doručenej im ešte v čase, keď sa obžalovaní nachádzali vo väzbe, pričom obžalovaní boli riadne oboznámení s dôvodom obmedzenia ich osobnej slobody (boli im doručené „rozkazy na predvedenie“).

V praxi dochádza k viacerým takým obdobným situáciám, keď je obvinený len formálne prepustený z väzby, aby bolo zároveň nariadené jeho dodanie do výkonu trestu odňatia slobody (je fakticky iba premiestnený, resp. prevezený z ústavu na výkon väzby do ústavu na výkon trestu), resp. tiež opačne, keď je obvinený prepustený z výkonu trestu a automaticky nastupuje do výkonu väzby (prichádza do úvahy napr. v prípade postupu dovolacieho súdu podľa ust. § 380 ods. 2 Tr. por.). Takéto obmedzovanie osobnej slobody bez prerušenia nemožno pritom považovať za nezákonné (viď k tomu i *rozhodnutie ESLP vo veci Wenner v. Slovensko*, 23. november 2010, č. 14579/05.)

A napokon ako irelevantnú hodnotí najvyšší súd i tú výhradu obžalovaného M. A., že by súd v štádiu súdneho konania nemal byť oprávnený sám, bez návrhu prokurátora, rozhodnúť o jeho vzatí do väzby.

V prípravnom konaní je pánom sporu („*dominus litis*“) prokurátor, a preto sa tu stanovuje ako podmienka na vzatie obvineného do väzby podanie návrhu z jeho strany. Od podania obžaloby či návrhu na dohodu o vine a treste sa však už jeho postavenie mení, a stáva sa „len“ jednou zo strán konania, konkrétne stranou zastupujúcou štát, resp. podanú obžalobu (návrh).

V konaní pred súdom je pánom sporu súd (sudca - senát), ktorý je zo zákona povinný vykonávať všetky úkony potrebné k vydaniu rozhodnutia ako i jeho výkonu. V tejto súvislosti je okrem ust. § 2 ods. 6 Tr. por. a tam stanovenej zásady oficiality, potrebné poukázať predovšetkým na ust. § 238 ods. 2 Tr. por., v zmysle ktorého *po podaní obžaloby alebo návrhu na dohodu o vine a treste súd rozhoduje samostatne všetky otázky súvisiace s ďalším konaním a je povinný, nečakajúc na ďalšie návrhy, urobiť všetky rozhodnutia a opatrenia upravené týmto zákonom, ktoré sú potrebné na skončenie veci a na výkon súdneho rozhodnutia*. V predmetnom ustanovení je jasne vyjadrená zásada, že podaním obžaloby, resp. návrhu prechádzajú všetky kompetencie spojené s rozhodovaním a rozhodovanie na súd. Ten pri príprave prejednávania veci a pri jeho prejednaní postupuje z úradnej povinnosti (ex offio), pričom nemôže a nemusí vyčkávať na návrhy strán. Otázkami súvisiacimi s ďalším konaním sa rozumie i rozhodovanie o väzbe.

Uvedený záver potom jednoznačne podporuje i ust. § 72 ods. 2 veta tretia Tr. por., ktoré rozoznáva dve rozdielne situácie: 1/ keď o väzbe koná a rozhoduje súd (v súdnom konaní); 2/ keď o väzbe koná a rozhoduje sudca pre prípravné konanie na návrh prokurátora (v prípravnom konaní). K tomu vid' i ust. § 72 ods. 4 Tr. por.

V štádiu súdneho konania sa návrh prokurátora na vzatie obžalovaného do väzby nevyžaduje. Prokurátor by prípadne mohol podať v tomto smere len „podnet“, na podklade ktorého by však na rozdiel od kvalifikovaného návrhu nebol súd povinný konať a rozhodnúť.

Iný ako vyššie uvedený výklad nemožno potom vyvodit' ani z v ust. § 79 ods. 2 Tr. por. stanovenej povinnosti policajta, prokurátora, sudcu pre prípravné konanie ako i súdu sústavne, v každom období trestného stíhania skúmať, či dôvody väzby trvajú alebo či sa zmenili, tak ako sa to snažil naznačiť obžalovaný.

Možno teda uzavrieť, že **oprávnenie súdu v štádiu súdneho konania iniciatívne, bez návrhu iného oprávneného subjektu, konať a rozhodnúť o vzatí obžalovaného do väzby vyplýva z jeho postavenia ako pána sporu („dominus litis“), ktorý je po podaní obžaloby zo zákona (§ 2 ods. 6 Tr. por., § 238 ods. 2 Tr. por.) povinný samostatne rozhodovať všetky otázky súvisiace s ďalším konaním**. To, že zo strany prvostupňového súdu bolo v tomto smere nepriliehavo poukazované i na ust. § 253 ods. 1 Tr. por., upravujúce vedenie hlavného pojednávania a stanovujúce povinnosť predsedu senátu nariadovať

opatrenia smerujúceho k zabezpečeniu jeho riadneho, t.j. nerušeného, vážneho, dôstojného a vecného priebehu, nemôže potom mať na hodnotenie jeho inak správneho postupu žiaden vplyv.

Špecializovaný trestný súd v danej veci zároveň konal v zákonom zložení, keďže namiesto chýbajúceho člena príslušného senátu (z dôvodu čerpania dovolenky) bol na spolurozhodovanie o väzbe obžalovaných opatrením predsedu súdu č. 14 z 31. júla 2013, č. Spr 280/2012, správne určený sudca zo zastupujúceho senátu 1T v zmysle Rozvrhu práce na rok 2013 (viď zväzok XXV, č. 1. 7949). Náhradný sudca v zmysle § 246 Tr. por. sa ustanovuje za iným účelom, a to len na hlavné pojednávanie, preto takýto spôsob nahradenia absentujúceho člena senátu 2T neprichádzal do úvahy.

Čo sa týka potom zo strany obhajcu obžalovaného M. Š. avizovaného porušenia práva na obhajobu, zásady kontradiktórnosti konania ako i rovnosti strán tým, že mu konajúca predsedníčka senátu neumožnila nahliadnutie do spisu, tak k tomu uvádza sťažnostný súd nasledovné:

Zo zápisnice z neverejného zasadnutia konaného 01. augusta 2013 ako i z CD, na ktorom je podrobne zaznamenaný celý priebeh tohto zasadnutia, vyplýva, že potom, čo predsedníčka senátu otvorila predmetné zasadnutie a zistila prítomnosť osôb, JUDr. M. požiadal o to, aby mu bolo (okrem porady s klientom, k čomu sa tunajší súd vyjadrí nižšie) umožnené nahliadnuť do spisu. Predsedníčka senátu takejto jeho žiadosti nevyhovela.

Následne podala správu o stave veci, v rámci ktorej oboznámila prítomných (obžalovaných, ich obhajcov ako i prokurátora) s:

- obžalobou prokurátora ÚŠP GP SR, sp. zn. VII/1 Gv 221/11-885, podanou na Špecializovaný trestný súd 10. mája 2013;
- tým, že 08. júla 2013 bolo nariadené verejné zasadnutie, na ktorom bolo rozhodnuté o danej obžalobe;
- oznámením prokurátora ÚŠP GP SR (doručené Špecializovanému trestnému súdu 31. júla 2013) o tom, že M. A. a iným bolo uznesením vyšetrovateľa Prezídia PZ

z 22. júla 2013, sp. zn. PPZ - 477/NKA-PZ-BA-2013, vznesené obvinenie pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia spolupáchateľstvom podľa § 20 k § 348 ods. 1 písm. f/ Tr. zák. a iné trestné činy;

- príkazmi Špecializovaného trestného súdu z 31. júla 2013 na prepustenie oboch obžalovaných z väzby na slobodu v konaní vedenom pod sp. zn. PK-2T 29/2013;
- s obžalobou prokurátora ÚŠP GP SR z 25. júla 2013, podanou o.i. i na M. A. a M. Š. v inej trestnej veci („hypotekárne úvery“);
- opatrením, ktorým určila vo veci, sp. zn. PK-2T 14/2013, termín neverejného zasadnutia na 01. august 2013 o 9.00 hod., predmetom ktorého malo byť konanie a rozhodovanie o väzbe obžalovaných plus zároveň podotkla, že za účelom, aby toto konanie nebolo zmarené a aby úkon bol úspešne vykonaný bez predchádzajúceho predvolania obžalovaných podľa § 120 ods. 4 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 120 ods. 1, ods. 3 Tr. por. požiadala Prezídium PZ, Národnú kriminálnu agentúru, Národnú protizločineckú jednotku, Expozitúru Bratislava o predvedenie oboch obžalovaných;
- s „rozkazmi na predvedenie“ obžalovaných (požiadala, aby im tieto boli príslušníkmi PZ doručené);
- tým, že o konaní neverejného zasadnutia, predmetom ktorého bude rozhodovanie o väzbe v trestnej veci, sp. zn. PK-2T 14/2013, boli 31. júla 2013 faxom upovedomení obhajcovia oboch obžalovaných;
- a napokon s i tou informáciou, že predseda Špecializovaného trestného súdu bol požiadaný o určenie sudcu na spolurozhodovanie v tejto veci.

K takejto podrobne podanej správe sa následne vyjadrili obhajcovia oboch obžalovaných.

Ďalej je možné z obsahu predloženého spisu zistiť, že obhajcovi JUDr. T. bolo zo strany obžalovaného M. A. v posudzovanej veci udelené splnomocnenie

15. novembra 2012 (zv. VII, č. 1. 1910), pričom JUDr. M. je obhajcom obžalovaného M. Š. v danej veci od 4. apríla 2012 (zv. VII, č. 1. 1871).

Obaja obhajcovia sa i spolu so svojimi klientmi v súlade so zákonom zúčastnili záverečného preštudovania spisu, pri ktorom navyše JUDr. M. požiadal o prefotenie celého dovtedajšieho spisového materiálu, čomu bolo aj vyhovené (zv. č. XXIV, č. 1. 6995).

Obžaloba bola aj spolu s výzvou v zmysle § 240 ods. 3 Tr. por. riadne doručená tak obžalovaným ako aj ich obhajcom.

Obžalovaní aj spolu so svojimi obhajcami boli 08. júla 2013 prítomní na verejnom zasadnutí o predbežnom prejednaní obžaloby, kde bola táto „prijatá“ a došlo k nariadeniu hlavného pojednávania.

Najvyšší súd po podrobnom prieskume predloženého spisového materiálu teda dospel k takému záveru, že i námietka o porušení práva obžalovaného M. Š. na obhajobu z dôvodu neumožnenia jeho obhajcovi nahliadnuť do spisového materiálu na konanom neverejnom zasadnutí je neopodstatnená, nakoľko - ako je zrejmé z vyššie uvedeného - obhajoba bola dostatočným spôsobom oboznámená so všetkými dokumentmi umožňujúcimi jej popierať dôvodnosť či zákonnosť pozbavenia osobnej slobody obžalovaných.

Obhajcovia zastupujú obžalovaných v danej veci už dlhšiu dobu. Majú prehľad o úkonoch vykonaných v rámci prípravného konania, pričom obhajca obžalovaného M. Š. má okrem toho k dispozícii i fotokópiu kompletného vyšetrovacieho spisu. Bola im doručená obžaloba a boli rovnako prítomní i pri jej predbežnom prejednaní. So všetkými ostatnými materiálmi, resp. informáciami pochádzajúcimi z neskoršieho času a majúcími bezprostredný vzťah k predmetnému rozhodovaniu o väzbe obžalovaných (žurnalizované najmä vo zv. XXV) boli títo zo strany predsedníčky senátu podrobne oboznámení na začiatku neverejného zasadnutia konaného 01. augusta 2013 (pred samotným výsluchom obžalovaných).

ESLP vyžaduje, aby boli zásadné informácie pre posúdenie zákonnosti väzby určitej osobe vždy poskytnuté jej právnomu zástupcovi **spôsobom prispôbeným danej situácii**; obhajoba teda musí byť upovedomená o stanoviskách podaných štátnym zastupiteľstvom

a mať reálnu možnosť sa k nim vyjadriť (*rozsudok Knebl v. Česká republika, 28. október 2010, č. 20157/05, § 81*). Právo na kontradiktórne konanie možno zaistiť predovšetkým tým, že orgány činné v trestnom konaní (resp. v našom prípade i súd) obhajobu **aktívnym spôsobom zoznámia s určitým dokumentom, ktorý je dôležitý pre posúdenie zákonnosti väzby, alebo jej aspoň umožnia sa s týmto dokumentom zoznamiť prostredníctvom nahliadnutia do spisu.**

Z rozhodnutí ESLP vyplýva, že súd skúma, či obvinený (obhajoba) bol, resp. nebol dostatočne informovaný o podstatných právnych a skutkových dôvodoch svojho zatknutia, čo by mu bránilo spochybniť zákonnosť svojej väzby.

S poukazom na vyššie uvedené je teda zrejmé, že odmietnutím nazretia do spisu na neverejnom zasadnutí nedošlo k porušeniu žiadnych práv obhajoby. Ba práve naopak, súdom zvolený spôsob oboznámenia prítomných s podstatnými informáciami možno považovať vzhľadom na okolnosti prípadu za najvhodnejší a plne v súlade so zásadou kontradiktórnosti konania či rovnosti strán. Takto bola s relevantnými časťami spisu oboznámená nielen obhajoba (obžalovaní s obhajcami), ale i prokurátor (v danom prípade sa nekonalo na podklade jeho návrhu), ktorí sa mali možnosť k nim aj vyjadriť.

Treba si uvedomiť, že rozhodovanie o väzbe má isté špecifiká, predovšetkým je potrebné postupovať urýchlene, a z toho vychádza potom i vyššie zmienená rozhodovacia činnosť ESLP, ktorá zároveň dbá na plné zachovanie práv obhajoby.

O tom, že námietky JUDr. M. sú len účelové, svedčí i tá skutočnosť, že tento právo nahliadnuť do spisu už neskôr nevyužil, hoci ho aj predsedníčka senátu upozornila na to, že spis mu bude sprístupnený na nahliadnutie kedykoľvek počas úradných hodín súdu. Rovnako tak mohol využiť túto možnosť i v čase, keď sa príslušný spisový materiál nachádzal na najvyššom súde z dôvodu podaných sťažností. Zjavne však nepotreboval žiadne iné informácie, potrebné k účinnému napadnutiu zákonnosti väzby svojho klienta (viď i ním kvalifikovane spísané odôvodnenie na neverejnom zasadnutí zhlásenej sťažnosti).

Porušenie práva na obhajobu však JUDr. M. namietal i v inej súvislosti, a to konkrétne s ohľadom na odopretie mu porady s klientom konajúcou predsedníčkou senátu.

Tu najvyšší súd zdôrazňuje v prvom rade tú skutočnosť, že podstatou práva na obhajobu je zabezpečiť úplnú ochranu zákonných záujmov a práv obvineného, v súvislosti s daným väzobným rozhodovaním mu potom najmä reálne umožniť účinne sa brániť proti vzatiu do väzby.

Je pravdou, že obhajca obžalovaného M. Š. požiadal o poradu so svojím klientom, a to konkrétne na začiatku neverejného zasadnutia, a tiež je pravdou i to, že predsedníčka senátu tejto jeho žiadosti nevyhovela. Následne na to podala podrobnú správu o stave veci, ku ktorej sa vyjadrili i advokáti oboch obžalovaných, upozorňujúc vo svojich prejavoch predovšetkým na nemožnosť vykonať dané zasadnutie. Nasledovala prestávka v trvaní takmer 20 minút. Až po tomto prerušení neverejného zasadnutia (podľa zápisnice trvalo presne od 10.20 hod do 10.37 hod.), ktorí obhajcovia obžalovaných mohli a aj s najväčšou pravdepodobnosťou využili na poradu so svojimi klientmi, došlo k výsluchom jednotlivých obžalovaných.

Po tom, čo sa pokračovalo v prerušenom zasadnutí už nik z obžalovaných a ani ich obhajcov nežiadal o čas na poradu. Výsluchy boli vykonané zákonným spôsobom, prítomní mali možnosť sa vyjadrovať a klásť vypočúvaným otázky. Po skončení týchto výsluchov (ako je zrejmé zo zvukovej nahrávky) sa predsedníčka spýtala, či je potrebný čas na prípravu záverečných návrhov, resp. poradu s obžalovanými, na čo zareagoval len jeden z advokátov (podľa hlasu ide pravdepodobne o JUDr. M.), že jeho klient na porade netrvá. Nik iný sa neozval.

Vzhľadom na vyššie popísané skutočnosti, tiež s poukazom na to, že obhajca obžalovaného M. Š. už ani raz počas zasadnutia nepožiadala o poradu so svojím klientom (ako najadekvátnejšie by sa to pritom zdalo byť ešte pred jeho samotným výsluchom), pričom jej neumožnenie na začiatku neverejného zasadnutia vytkol súdu až po vyhlásení napadnutého uznesenia, sa javí byť potom i táto obhajobná námietka ako účelová.

Bez ohľadu na to zastáva však najvyšší súd po zvážení všetkých už skôr zmienených okolností ten názor, že v posudzovanom prípade boli obžalovaným ako aj ich obhajcom riadne zabezpečené všetky práva na účelný výkon obhajoby. Mali aj **primeraný čas na prípravu sa na výsluch**, a to dokonca až potom, čo boli zo strany predsedníčky senátu oboznámení so všetkými dôležitými informáciami vzťahujúcimi sa k predmetu rozhodovania (JUDr. M. žiadal o poradu ešte pred oboznámením správy o stave veci).

Ďalej sťažnostný súd súhlasí s napadnutým rozhodnutím aj v tom smere, že doteraz vo veci zabezpečené dôkazy nasvedčujú tomu, že tak M. A. ako i M. Š. sú naďalej dôvodne podozriví zo spáchania stíhaných skutkov, ktoré zároveň v súčasnosti vykazujú všetky znaky vyššie uvedených trestných činov. Vzhľadom na to, že bola vo veci podaná obžaloba (táto bola prvostupňovým súdom aj prijatá a bolo vytýčené hlavné pojednávanie), možno navyše hovoriť o vyššom stupni dôvodnosti podozrenia.

Tu treba zdôrazniť, že v súvislosti s väzobným rozhodovaním sa dôkazy nevyhodnocujú takým spôsobom, ako je tomu pri meritórnom rozhodovaní. Postačuje, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutky, pre ktoré bolo začaté trestné stíhanie, boli spáchané, napĺňajú znaky konkrétnych trestných činov a zároveň existuje dôvodné podozrenie, že na týchto sa podieľali aj obžalovaní (ust. § 71 ods. 1 Tr. por.). Uvedeným konštatovaním pritom v žiadnom prípade nedochádza k prejedikovaniu ich viny (jej jednoznačné ustálenie prichádza do úvahy až po vykonaní všetkých potrebných dôkazov na hlavnom pojednávaní).

Prvostupňovému súdu nemožno rovnako čo vytknúť ani pokiaľ ide o ustálenie existencie jednotlivých väzobných dôvodov v prípade oboch obžalovaných. I najvyšší súd má totiž za to, že u obžalovaného M. Š. sú dané také konkrétne skutočnosti, z ktorých vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu resp. trestu, ako i skutočnosti, zakladajúce dôvodnú obavu z pokračovania v trestnej činnosti (§ 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. por.), u obžalovaného M. A. potom skutočnosti odôvodňujúce obavu z jeho kolúzneho správania, a tiež i z pokračovania v páchaní trestnej činnosti (§ 71 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por.).

A keďže odôvodnenie napadnutého rozhodnutia možno považovať v tomto ohľade navyše i za dostatočne vyčerpávajúce (čo sa týka vymedzenia jednotlivých konkrétnych skutočností odôvodňujúcich obavu z vyššie uvedeného správania obžalovaných), tunajší súd naň v zásade v podrobnostiach odkazuje.

Výška hroziaceho trestu (20 až 25 rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie), zdržiavanie sa na viacerých miestach pred vzatím do väzby v inej trestnej veci, a to aj bez prihlásenia, ako i ten fakt, že obžalovaný M. Š. nemá v podstate na území Slovenskej republiky žiadne záväzky (je slobodný, bezdetný, nemá istý uspokojujúci zdroj

obživy) znamenajú v súhrne dostatočnú obavu pre konštatovanie existencie dôvodu tzv. útekovvej väzby. Zároveň tiež potom správne sa v tomto smere upriamuje pozornosť i na tú skutočnosť, že na otázku súdu ohľadom adresy na doručovanie písomností v prípade prepustenia na slobodu obžalovaný zareagoval tak, že najskôr uviedol adresu advokátskej kancelárie svojho obhajcu, a až po určitej chvíli adresu svojho trvalého pobytu.

Vo vzťahu k dôvodu väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por., ktorý súd ustálil u obžalovaného M. A., treba predovšetkým uviesť, že už samotné skutočnosti vyplývajúce z uznesenia vyšetrovateľa Prezídia PZ z 22. júla 2013, sp. zn. PPZ-477/NKA-PZ-BA-2013, ktorým bolo vyššie menovanému (i spolu s inými spoluobvinenými) vznesené obvinenie pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia spolupáchatel'stvom podľa § 20 k § 348 ods. 1 písm. f/ Tr. zák., predstavujú reálnu hrozbu z jeho kolúzneho správania, poukazujú pritom zároveň na to, že súd smie pri svojom rozhodnutí prihliadnuť len na dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní.

Zo skutkovej vety citovaného uznesenia o vznesení obvinenia vyplýva, že mala byť zaistená korešpondencia od obžalovaného, kde v tejto *„prikazoval rôznym osobám nachádzajúcim sa na slobode, ako aj svojej manželke, aby títo postupovali podľa jeho pokynov, zabezpečovali rôzne dôkazy, odovzdávali jeho odkazy súvisiace s jeho trestnou činnosťou ďalším osobám a taktiež spoluobvineným a taktiež prostredníctvom takto zasielanej korešpondencie si pripravoval svedkov, ktorým vopred napísal, resp. iným spôsobom ich informoval ako majú vypovedať ...“* Túto korešpondenciu mal zasielať a taktiež prijímať prostredníctvom svojich obhajcov, resp. príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, a to v období od 18. novembra 2011 minimálne do 25. marca 2013 počas výkonu väzby v Ústavoch na výkon väzby Žilina a Banská Bystrica, čím dochádzalo k úmyselnému obchádzaniu zákonom stanovenej kontroly korešpondencie (bol vo väzbe z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por.).

A samozrejme v súvislosti s daným väzobným dôvodom majú dôležitý význam i také skutočnosti, akými sú princípy a pravidlá fungovania v rámci zločineckej skupiny, a tak vo vnútri ako i navonok, na čo tiež ani prvostupňový súd nepozabudol upozorniť vo svojom rozhodnutí.

Napokon čo sa týka posledného väzobného dôvodu uvedeného v ust. § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por., aj tu sa sťažnostný súd stotožňuje s poukazom na nepomer medzi príjmami obžalovaných z legálnej pracovnej činnosti a ich majetkovými pomermi, ako i s prihliadnutím na povahu, závažnosť a dlhodobý charakter trestnej činnosti, z páchania ktorej sú obaja obžalovaní dôvodne podozriví. Obavu, že by títo po prepustení na slobodu mohli pokračovať v páchaní úmyselnej trestnej činnosti obdobného charakteru, a takto si privyrábať na svoje živobytie, umocňuje potom i ten fakt, že v súčasnosti sa viacerí z členov zločineckej skupiny pohybujú na slobode. Reagujúc na sťažnostné námietky treba zároveň podotknúť, že súd v danom smere vôbec nepoukazuje na iné prebiehajúce trestné konanie.

Na margo uplatnených výhrad obžalovaných, týkajúcich sa ustálenia jednotlivých väzobných dôvodov a poukazujúcich pritom na ich predchádzajúce väzobné stíhanie, pokladá tunajší súd za nevyhnutné zdôrazniť tú skutočnosť, že v danom prípade ide o **konanie v inej trestnej veci**, kedy súd samostatne posudzuje opodstatnenosť jednotlivých väzobných dôvodov u každého z obžalovaných, a to práve s ohľadom na charakter a pre účely daného konania.

Vo vzťahu k maximálnej nožnej lehote trvania väzby treba potom poukázať na ust. § 76 ods. 6 písm. c/ Tr. por., keďže obaja obžalovaní sú stíhaní aj za obzvlášť závažný zločin.

Správne bol taktiež ustálený aj začiatok plynutia lehoty trvania väzby u oboch obžalovaných, keďže M. Š. bola obmedzená osobná sloboda 31. júla 2013 o 14.40 hod. a M. A. toho istého dňa o 14.45 hod.

Po podrobnom prieskume na podklade podaných sťažností oboch obžalovaných teda najvyšší súd dospel k takému záveru, že v posudzovanej veci boli splnené všetky tak formálne ako i materiálne podmienky pre vydanie napadnutého rozhodnutia o vzatí M. Š. a M. A. do väzby, pričom zároveň nebolo zistené žiadne porušenie ich práv či zásad, garantovaných Trestným poriadkom, Ústavou, resp. Dohovorom. Preto bolo rozhodnuté tak, ako je uvedené v enunciate tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 08. augusta 2013

**JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová